

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina 20.—

Cetrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta št. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Kaj je novega pri O. Z.

V nastopnem objavljamo izvešček overovljenega zapisnika 6. seje širšega odbora z dne 5. julija 1922:

Predsednik Lilleg otvori sejo ob 20. in ugotovi sklepčnost. Predsednik poroča o interpellaciji prof. R. Reisnerja, ki jo je le-ta stavil radi miloščin in vdovnin na osnovi naše prošnje na finančnega ministra. Interpelacija se tiče tudi izplačila miloščin, oziroma vdovnin za učiteljske vdove in nas bo prof. Reisner o svojem odgovoru finančnega ministra obvestil.

Znana dogodka med uradnikom in slugo, ki je po zahtevi delegata Držaja zakrivila maksimiranje rodbinskih doklad nižjim uslužbencem, je brez vsake podlage in je bil gospod Držaj docela netočno informiran. Predsednik Lilleg se je, da dožene resnico, obrnil na vsa ljubljanska oblastva, s prošnjo, da pojasni O. Z. ako bi se ta dogodek pripetil v njih področju in ako je dotična oblast predlagala maksimiranje. Razun od oddelka za pravdo je prejel predsednik od vseh oblasti negativen odgovor. Kdor pa pozna gospoda predsednika višjega deželnega sodišča Kavčnika, bo vedel, da maksimiranje draginskih doklad za nižje uslužbence tudi on ni provzročil. Značilno pri vsem tem je, da so zaslugi maksimiranja teh doklad tudi Hrvatje naprtli vse drugi osebi, kakor kakemu narodnemu poslancu in sicer predsedniku poštne organizacije Serbedžiji.

Ob zadnji priliki je predsednik zainteresiral ministra Trifkovića in Pribičevića s prošnjo, naj v ministrskem svetu po svojih močeh vplivata, da se uredba o maksimiranju rodbinskih doklad popolnoma ukine, za slučaj pa, da se namerava prošiti tudi na uradnike, znatno ublaži. Ako bi se uredba uklonila, naj se nižjim uslužbencem odtržek od 1. maja t. l. nadalje naknadno izplača. V kakšnem obsegu se namerava provesti maksimiranje rodbinskih doklad tudi na uradništvu, tega danes ni mogoče vedeti.

Nato prečita predsednik dopis treh nižjih uslužbencev iz Novega mesta, ki zahtevajo radi maksimiranja doklad avdienco pri kralju. Izjavi, da O. Z. ne bo zahtevala avdiencie, dokler glede ukinitja naredb o maksimiranju ni izčrpala vseh legalnih sredstev.

Predsednik se je zgledil tudi pri pokrajinskem namestniku Hribarju, ki ga je točno informiral o vseh naših zahtevah z obrazložitvijo delovnega programa OZ. Opozoril ga je na krivico, ki se je storila nižjim uslužbencem z uredb o maksimiranju, nakar mu je pokrajinski namestnik Hribar izjavil, da se je tudi predsedstvo pokrajinske uprave že obrnilo na centralno vlado s prošnjo, da se uredba ukine.

Delegat Držaj izjavi, da proti sedanjemu predsedstvu od strani nižjih uslužbencev ni nezaupanja. Priča pa lahko njegov tovariš Gabršček, da je bila informacija, ki jo je bil glede postanka maksimiranja rodbinskih doklad dobil v Beogradu, popolnoma točna. Nikdar ni trdil, da mu je razlog maksimiranja zaupal srbijanski ali hrvaški uradnik, marveč neki uradnik v ministrstvu financ. (Razvije se nato mala replika med Držajem in predsednikom.)

Delegat Držaj nadaljuje, ter poudarja, da je O. Z. pod sedanjim predsedstvom v svrhu ukinitja maksimiranja storila svojo dolžnost ter ponovi v kratkih besedah še enkrat poročilo, ki ga je bil podal o uspehu svoje beogradske inter-

vencije na drugi seji širšega odbora dne 17. junija t. l. Kaj naj O. Z. v tem oziru še ukrene, to je seveda njena stvar in ne bo stavil tozadevno nobenih predlogov.

Razmere pa so danes pri nižjih uslužbencih resnično že take, da člani svojim strokovnim organizacijam več ne zaupajo.

Beda nižjih uslužbencev je priklopila tako visoko, da že nimajo ničesar več, kar bi znosili v zastavljalnico in si na ta način olajšali vsaj nekaj mukoskrbnih dni. Iz tega položaja bi mogla rešiti te uslužbence samo energično započeta akcija, ki naj bi se izvedla s pomočjo železničarjev. Izključeno pa je, da bi mogli nižji uslužbeni s sedanjimi prejemki vztrajati še nekaj mesecev. Ne bomo več sklicevali protestnih shodov in ne več predlagali resolucij. Naša pljuča so izgovorila zadnjo besedo in danes s težavo komaj še dihalo. Desorganizacija organizacij nižjih uslužbencev je pred durmi. Storili smo vse korake pri političnih in nepolitičnih, pri vladi in pri ministrih, zato odklanjajo nižji uslužbeni vsako odgovornost za posledice, ki bi nastale, ako ostane njih klic glas upižnega v puščavi. Naše potrpežljivosti — pravi Držaj — je konec, za posledice bodo odgovorni drugi činitelji.

Predsednik Lilleg omenja na to, da je radi maksimiranja doklad nižjim uslužbencem govoril tudi s poslancem Deržičem, ki mu je na kratko izjavil: »Do sedaj se nereseno!« Akcija torej še ni končana in je še vedno upati, da se maksimiranje ukine. V nasprotju je torej Deržičeva izjava s Držajevo, ker slednji trdi, da so mu vsi poslanci glede ukinitja maksimiranja odgovarjali v določno negativnem smislu. Hkratu zavrne predsednik Držaja radi posebnosti njegovega govora. Na vprašanje Zorkovo, v čem pravzaprav obstoji zahteva novomeščanskih nižjih uslužbencev, prečita tajnik Bekš osnutek rešitve.

Nato povzame besedo delegat Benedičič, ki govori umerjeno in zatrjuje, da je stanje nižjih uslužbencev zares obupno. Dogaja se nebrojno slučajev, da mora mnogo članov, posebno njegove organizacije, iskati postranskega zaslужka s tem, da pomagajo ponoči pri peklih, zopet drugi pa gredo v prostem času grabiti seno itd. Ako je njegov tovariš Držaj izjavil, da člani svojim organizacijam več ne zaupajo, je to bridka resnica. V najkrajšem času bo treba, da organizacije po svojih delegatih v provincialnih mestih pomirjevalno vplivajo, ker je sicer mogoče, da se ustavi nekega dne državni aparat.

Predsednik Lilleg na to še enkrat ponovi vse, kar je O. Z. podvzela doslej v prid nižjim uslužbencem. Čakati moramo na vsak način na odgovor in izvedeti, kaj so ukrenile druge pokrajinske organizacije. Šele potem, bo mogoče razmišljati o nadaljnjih korakih in ukrepati o vprašanju avdiencie pri kralju.

Delegat Držaj popravlja smisel svojega prvotnega izvajanja. Katastrofo države si je mislil pač tako, da bo moral državni aparat prenehati, ker bo zmanjkalo državnih nameščencev. Mnogo jih bo zaprosilo za vpokojitev, nakar bodo šli lahko uspešneje za postranskim zaslужkom in na ta način seveda tudi uspešneje vzdrževali svoje rodbine. Nikakor pa nečemo, pravi Držaj, da bi nam kdo skakal za vrat.

Predsednik Lilleg pozove radi tega izraza Držaja k redu in ga prosi, naj v bodoče govori stvarno in se poslužuje umerjenih izrazov.

Delegat Janežič govori k sklepu v pomir-

jevalnem tonu. Ugajala so mu izvajanja delegata Benedičiča, ki je rekel, da bodo morali v doglednem času odborniki njegove organizacije osebno v Celje in Maribor, da tam posredujejo pri članih njihove organizacije ter jih navajajo k redu. To se tudi njemu zdi potrebno, saj je dolžnost vsakega izmed nas, da na ogenj ne prilivamo še olja, marveč po svojih močeh vsepovsod pomirjevalno vplivamo.

Predsednik Lilleg se sklicuje na vprašanje Zorkovo, ali se bo maksimiranje rodbinskih doklad proširilo na tri ali pet rodbinskih članov, na svoja prvotna izvajanja. Ponovno se dotakne akcije, ki jo je O. Z. uvedla radi takojšnjega uzakonjenja službene pragmatike. Zagotovilo ima, da pride zakonski načrt do dne 15. t. m. pred zakonodajni odbor. Delegata Zorkota pa pokliče k redu, ker je izustil, da vlada nižjim uslužbencem samo jemlje. Poudarja, da je bil njegov govor demagogičen, kar pa kot predsednik O. Z. nikomur in ob nobeni priliki ne bo dopustil. Delegat Zorko je mnenja, da službena pragmatika gnetnega položaja nižjih uslužbencev ne bo izboljšala, ker ne prevideva nobenih poviškov njihovih prejemkov. Zato je mislil, da vlada nižjim uslužbencem samo jemlje. V tem smislu zagovarja Zorkota tudi delegat Držaj.

Sledi nato čitanje zapisnika 4. in 5. seje širšega odbora, ki se odobrita brez vsake izpremembe.

K zapisniku 2. seje širšega odbora z dne 17. junija t. l. pa prilavi delegat Držaj stvarni popravek glede odnosa med poslancem Reisnerjem in poslancem Kristanom. (Popravek bo podal tudi pismeno z zahtevo, da se objavi v »Našem Glasu«.) (To pa se do danes še ni zgodilo. Op. tajnika.)

Delegat Benedičič protestira, ker mu je predsednik Lilleg na občnem zboru, ko je šlo za glasovanje o zahvali bivšemu predsedniku prof. Reisnerju, vzel besedo, in ga prosi, da se kaj takega več ne pripeti. Predsednik Lilleg zagovarja svoje stališče s tem, da po naziranju vsakega dostojnega človeka ne bi bilo taktno, ako bi pripuščal pri glasovanju o zahvali debato. Tega načela se bo držal tudi v bodoče.

Tajnik Bekš prosi pred sklepom predsednika Lillega, naj določi overovatelja za zapisnik še pred pričetkom dotične seje, ker je drugače izključeno, da bi mogel za točnost zapisnikov prevzemati odgovornost. Razumljivo je, da proti rekriminacijam o zapisnikih ne more imeti uspešnega orožja, ker si stojita večkrat dve različni trditvi nasproti.

Ker je dnevni red izčrpan, zaključil predsednik sejo ob 22. uri.

Radi preoblegla gradiva ne moremo priobčiti vsega poročila.

V prihodnji številki priobčimo zapisnik 7. seje širšega odbora z dne 28. julija, ki je potekla nad vse burno.

Sklenilo se je na tej seji prositi za avdienco pri Nj. Vel. kralju. V posebni spomenici bi prosili kralja, da se zavzame pri vladi 1.) za predložitev zakona o civilnih drž. nameščencih Narodni skupščini še pred početkom parlamentarnih počitnic,

2.) za ukinitje maksimiranja rodbinskih doklad nižjim državnim uslužbencem,

3.) za zvišanje draginskih doklad vobče in

4.) za preprečitev 10% odbitka enomesečnih osebnih draginskih doklad za Zvezo nabavljalnih zadrug.

V tem smislu je tajništvo že pripravilo obširno spomenico. O. Z. je uvedla za dovolitev odjence paralelno akcijo s treh strani. Predložila je prošnjo po g. pokr. namestniku ministru Tribarju in kraljevem osebnem tajniku gosp. Vladu Petrovič-Njegušu.

Tudi g. minister na r. dr. Kramer se je za avdijenco, ki naj bi se je udeležili predsednik Lillieg. H. podpredsednik Tumpelj in tajnik Bekš in ki je bila zaprosena za nedeljo, 30. t. m., pri ministru dvora osebno angaževal.

Žal, da do časa, ko to pišemo (31. julija) O. Z. še nima v rokah nobene rešitve.

Josip Satler, Slovenjgradec:

Kje tiči koren zla?

(Dalje.)

Izmed zgoraj navedenih vzrokov draginje so nekateri absolutne narave, ki jih ni mogoče odstraniti. Suša, ki je povzročila lani slabo letino, je vis major, s katero se ni mogoče boriti. Ako pa je bila letina tako slaba, da je komaj zadoščala za kritje domače potrebe, potem je nedopustno izvažati nebroj vagonov živil v inozemstvo pod pretvezo zboljšanja valute. Ugodna trgovska oziroma plačilna bilanca nam more koristiti le pri normalnih gospodarskih razmerah in pri urejenem državnem gospodarstvu. Statistika kaže, da se je naš uvoz l. 1921. znatno zmanjšal napram uvozu l. 1920. in da se je izvoz v tem času istotako dvignil skoraj za 100 odstotkov. Ako bi bila samo plačilna bilanca merodajna za zvišanje kurza, potem bi morala naša krona stati danes dosti ugodnejše nego pred enim letom. Dejstvo pa je, da naša krona stoji še za 100 odstotkov slabše nego pred enim letom. Iz tega sledi, da je vzrok padanja naše valute predvsem inflacija bankovcev, ki jih je bilo po stanju dne 15. dec. 1920 v prometu le 3.239.326.030 din., medtem ko jih izkazujejo zadnje bilance okoli 4.700.000.000 dinarjev, t. j. za celih 1.500.000.000 dinarjev več ob istočasni redukciji kovinske podlage.

Jasno je torej, da razvrednost našega denarja povzročuje inflacija bankovcev, ki bi bila lahko izostala, ako bi se bilo poiskalo primerne kritja budžetnega deficita v rednih dohodkih (davščinah) ali izrednih dohodkih (državnih posojilih). Kakor sem zgoraj s primerom dokazal, ne stojijo prispevki zasebnih gospodarstev z državnim gospodarstvom v nikakem primernem razmerju. Ne samo trgovci in obrtniki, nego tudi industrija, večji posestniki ter zlasti veleproducerski (veleposestniki) vtaknejo 4 petine celotnega dobička v žep v svrhu tesaviranja odnosno razširjenja trgovin, obratov, posestev itd. Davek na vojne dobičke je absorbiral le malo takega krivičnega dobička, ki se kupiči v rokah posameznikov na stroške velike večine naroda. Davek od prirasika nepremičninske vrednosti, zvišanje dednih pristojbin na večje zapuščine itd. bi znatno pripomoglo v omiljenje budžeta.

Razen špekulacij s tujimi valutami, ki se še vršijo vedno nemoteno naprej, ubija, kakor sem že zgoraj omenil, našo valuto izvoz sam. Izvoz, ki povzroča pomanjkanje živine v državi, ne služi dvigljenju valute nego nasprotno isto ubija. Priznan švedski narodni gospodar in vseučiliški profesor, Røjega imena se sedaj ne spominjam več, je že l. 1916 in 1917 dokazoval, da imajo na valutni kurz morda večji vpliv višine v notranjosti države obstoječih cen, nego plačilna bilanca sama. In to dejstvo, ki so ga teoretičarji nemško šole takrat zanikali, se danes čimdalje kaže kot povsem povprečnim okoliščinam odgovarjajoče. Ne samo, da so visoke cene posledica slabe valute, nego tudi slaba valuta je posledica visokih cen. Ako dobim n. pr. v naši državi za 100 K le 4 kg bele moke, a stane v Italiji 4 kg te moke 20 lir in če se to razmerje pri ostalih potrebščinah ponavlja v

isti meri, ne bo niti pri sicer enakem zlategem kritju obojnih vrst bankovcev niti pri ravovesni plačilni bilanci nastopil paritetni kurz, nego bo ostal kurz krone že z ozirom na to dejstvo v razlikah cen inferiornejši kurzu lire. Kajti jasno je, da nikdo ne bo dal 20 lir za 20 K, ker dobi za 20 K le eden kg mčke v Jugoslaviji, medtem ko jih dobi za 20 lir v Italiji 4 kg.

Iz zgornjega primera sledi, da izvoz pač z ustvarjenjem ugodne plačilne bilance dviga valuto, a samo pod pogojem, ako ne povzroča v notranjosti države pomanjkanja živil in viskih cen, ki pomagajo ubijati to, kar smo eventualno dosegli z ugodno plačilno bilanco. En recept ne velja za vse bolezni, nego bolnika je treba spoznavati ter ga zdraviti individualno.

Jasno je, da je treba, če ne povsem vsaj deloma ustaviti začasno vsak izvoz najnujnejših živil, žita, živine, jaje itd. ter ga primerno kontingentirati. Sicer je istina, da se naši živinorejci zbog pomanjkanja krme, ki jo je uničila suša, danes prisiljeni prodajati en masse živino in da jim je Italija, ki plačuje visoke cene, dobrodošel kupec, a ta prodaja bo imela velikanski vpliv na cene v spomladi, ko bo došlo delo na polju in bo zelena paša nadomestila krmo. Takrat bo meso poskožilo do baidnih cen, kajti živine ne bo nihče imel na prodajo. V tem času bo morala tvoriti moka in vsakdanji kruh edino hrano revnim ljudem, kakor smo uradniki, in če se žito ali moka ne obdrži v državi v primerni množini, nastalo bo še večje pomanjkanje in neznosnejša draginja. In končno naj nam letos zoret nagaja Jupiter-Pluvius in zabredemo lahko v razmere, kakor so nastale na Ruskem, kjer umirajo milijoni od lakote.

Slabo valuto in s tem draginjo nam povzročajo nadalje splošna neurejenost, nepoznanje štedenja ter prikritivne izdatkov državnim dohodkom in politični kakor tudi osebni egoizem v državi. O tem pisati tukaj ni moj namen. Poudarjati le hočem, da je skrajni čas, da parlament posveti vse sile ureditvi države in da končno izenači in stabilizira ono zakonodajo, ki bo ustvarjala stalne in dalje časa veljavne zakone. Temu se morajo umakniti vse one uredbe in začasni zakoni, ki povzročajo pravi kaos in neorjantiranost ljudstva o njegovih dolžnostih in pravicah. Ne samo stanovanjske naredbe, naredbe o pobijanju draginje, o prometnem davku, nego tudi na vseh drugih poljih zakonodaje so se v zadnjem času podile uredbe za uredbo, začasni zakon za zakonom, tako da niti izvršujoče uradništvo, še manj pa seveda publika ni bila na jasnem, kaj velja in kaj ne več. Zaradi tega kuničenja uredb in zakonov je nastalo med ljudstvom nepovoljno razpoloženje in nekaka pravna nesigurnost. Vsaka skupina volilcev, ki jo je kaka uredba zadela v živo, je protestirala proti njej in je bila svojega uspeha že vnaprej gotova. Tako ni bilo niti ljudstvo niti vlada sama na jasnem, ali bo ta ali druga uredba obdržala sploh svojo veljavnost ali za katero dobo se bo držala. Ljudstvo pravzaprav je postalo duh, ki vedno zanikuje. In množica kritikastrov mu pritruje v koro z besedami iz Fausta:

Und das mit Recht, denn alles, was besteht, ist wert, dass es zugrunde geht.

Zakoni morajo torej biti premišljeni in dobri, da jih ne bo treba nadomeščati z novimi izdajami vsako četrtletje enkrat. Le parlament, kjer se shajajo zastopniki vseh slojev ljudstva, ki poznajo njegove želje in potrebe ter praktično življenje, nam more ustvariti tako stabilizacijo in izenačenje zakonodaje, ki bo na zunaj in na znotraj dvignila ugled države ter nudila zopet pravno sigurnost in zadovoljnost naroda. Zadnji čas je, da prenehajo proslule kameralistične

uredbe, ki se ustvarjajo brez oziroma na zahteve praktičnega življenja.

Na drugi strani pa si moramo želeči močnejše in energične vlade, ki bo znala brezobzirno izvesti vse one ukrepe, ki so potrebni v svrhu končne sanacije državnega gospodarstva ne glede na eventualno nemilost, v katero bi zapadla pri svojih volilcih, in brez strahu pred eventualno spremembo posestnega stanja mandatov pri prihodnjih volitvah. Vsaka vlada imej v očeh le korist skupnosti in ne le korist posameznikov, ki tvorijo večino volilcev, katerih mandat izvršuje.

Končno bi bilo pripomniti, da se v politično ospredje silijo pogosto osebe, katerim primanjkuje potrebno znanje in dobra volja urediti današnji kaos. Stopati v politično areno, se pravi danes pogosto, iskati preskrbe na državne stroške. Vsa čast možem, ki žrtvujejo za ureditev države vse svoje sile. Takim možem ne bo narod zameril, ako se jim priznajo gotove ugodnosti za njihov trud. Vsako pošteno delo je vredno častnega plačila.

Pravi politiki in sposobni možje pa se danes pogosto potiskajo na stran od političnih šarlatanov, ki veliko delajo z jezikom in malo z glavo. Tako je v parlament veliko poklicanih, a malo izvoljenih za delo v splošno korist.

Pravi politik je oni, ki dela nesebično in posveča vse sile visokemu cilju: koristiti narodu in državi. Glede njega veljajo Goethejeve besede:

Der kann sich manchen Wunsch gewähren, der kalt sich selbst und seinem Willen lebt: allein, wer andre wohl zu leiten strebt, muss fähig sein, viel zu entbehren.

Op. ured. Ta članek je bil napisan že meseca februarja ter je prišel v roke uredniške šele sredi julija t. l. Zato so nekatere navedbe v članku zastarele, a bistvo velja še vedno. Ponavljam znova, da pošiljate rokopise uredništvu!

Pismo ubitega idealista.

Gospod urednik! Tudi jaz sem eden izmed onih, ki so služili svoji domovini še v časih, ko je Avstrija službo plačevala še z vešali. Ne bi omenjal tega; storim le, da ne boste dvomili, da nekdanj nisem imel idealov!

Državni uradnik sem. To me legitimira, da sem siromak. Do sedaj sem nosil to siromaštvo mirno in z velikim samozatajevanjem. Ko so drugi tovariši tožili o obupnih razmerah, sem jih jaz tolažil: »Počakajmo, potrpi, bo že bolje; država ne more vsega kar čez noč urediti.« Tako sem govoril, obenem pa sem prodajal kos za kosom stvari, ki sem si jih nabavil še v predvojnih časih za denarje, odtrgane od ust, in one stvari, ki mi jih je žena še pred vojno prinesla v zakon. Šel je torej kos za kosom; obleka, jedilno orodje, kolo, godala, perilo itd. itd. Verjemite mi, gospod urednik, da sem se s solzami v očeh ločil od marsikatero stvari. Saj sem vedel, da ne pridem nikdar več v položaj, da bi si mogel katero od prodanih stvari še kedaj nabaviti. A prodati sem moral, ker nisem mogel gledati, kako mi hirajo žena in otroci. In kako sem prodal! Čim večja je bila stiska pri meni, tem več trdosrčnosti pri kupcu!

Gospod urednik, zakaj vam to pišem? Morda boste rekli: »Kaj mi ta človek to piše, kaj me to briga?« (Ne, dragi tovariš, tega si ne morem misliti. Preveč altruista in kolega je v meni. Verjamem vam in vas razumem. Vedite torej, da tudi jaz in moja žena »garava kot črni živini«, se ubijava z žurnalistiko v kot črni živini, često pozno v noč za piškav svobodnih urah, često pozno v noč za piškav, honorar! Op. ured.) Vsi oni, ki trpe z menoj, me bodo razumeli! Krivica je, velika krivica, da se mora oni, ki verno služijo gospodarju, preživljati s tem, kar si je nekdanj odtrgal od ust! Danes ne morem več reči: »Država ne more«, saj vidim vsak dan bolj, kako redi domovina na tisoče parasitov, ki ji pijejo kri, ki žive danes bolj razkošno, kakor so živeli kdaj pred vojno.

Prodati nimam ničesar več. Pač, še nekaj: — poštenje. Ali naj prodam še to? (Ne, g. tovariši! Prodajajte svoje talente; gotovo jih imate, ker vem, da niste le uradniki! Vsakdo naj si poišče postranskega zaslužka ali pridobitnih virov. Tako delajo tudi najvišji naši tovariši. Zakaj ob goli državni plači že dolgo ni možno živeti. A ne jezite se zato na domovino, na državo. Tudi ne bodite krivični do vlade. Saj Protičev ministrostvo in razna koalicijska ministristva takisto niso sipala medu in mane na javne nameščence. Nasprotno, boriti smo se morali takrat še huje za vsak priboljšek. Le čitajte prvi letnik Našega glasu! Zakaj tudi vladi se godi tako, kakor materi: otroci kriče: kruha, kruha! — a odkod vzeti? Najnehvaležnejša, najstrašnejša služba je danes — biti finančni minister. V Jugoslaviji in kjerkoli. Toda tudi dr. Kumandič se zaveda (saj je sam oženjen državni uradnik), da za svoje tovariše, javne nameščence, mora najti kruha. Išče ga in vse kaže, da ga je našel. Zaupajmo! Prestali smo vojno dobo, prestanemo še sedanjo. Op. ured.)

Gospod urednik, tako Vam piše ubiti idealist.

Značilno pismo.

Predragi »Naš Glas«!

Naročnik sem, odkar list izhaja, žal mi je pa iz srca, da Vam moram nadaljno pošiljati list odpovedati, to pa iz sledečega vzroka: Sem sodni sluga, imam 6 rodbinskih članov, dobivam mesečno 3200 K plače, plačam pa navadno pri trgovcu pri najbolji skromnem nakupovanju 3000 K; torej bi mi ostalo mesečno za druge potrebe 200 K. Ker mi pa ni mogoče, da bi pri trgovcu oddal vso plačo, ostajam vsak mesec par stotakov dolžan, tako da sem že samo pri trgovcu globoko v dolgih, ne glede na dolgeve, v katere sem zabredel v svoji lanski, skoraj 6 mesečni bolezni. Ali jih bom kdaj mogel poravnati, mi sumi po glavi?

Da mi še trgovce zaupa dalje, tolažim sam sebe in trgovca vsak mesec s tem, da dolg poravnam, kadar nam ustavijo maksimiranje ter nam izplačajo od 1. maja nazaj. Pri tem pa trepečem od strahu, ko si mislim, kaj bo, ako me še trgovce odslovi? Če bi pa šel v takšnem slučaju k drugemu trgovcu, bi me gotovo vprašal, kje sem poprej nakupoval in da naj mu knjižico pokažem. Videl bi, da sem ostal dolžan, in tudi on bi mi nakup na knjižico odklonil. Kaj naj storim potem?

Bojim se, še bolj pa se sramujem, če ne bom mogel dolga poravnati, pride tožba in potem rubež!

Sem tudi izvršilni organ, in si mislim, da bi moral kot tak z vrgledom naprej, ne pa da kot dolžnik — državni uslužbenec stojim pred strankami, ki mi lahko v obraz rečejo: plačaj sam svoje dolgeve!

Sam bom začel poslušati, kdaj potrka izvršilni organ na moja vrata.

Vso svojo družino imam že skoraj nago in boso; tudi sam bom začel hoditi okrog bos in raztrgan, dasi mi uradna obleka pristojna, pa je tudi še letos nisem dobil.

Torej, prosim Vas, g. urednik, da oprostite mojemu pisanju! Zagotavljam Vam: če bodo naši obupni klici kdaj uslišani, postanem zopet zvest naročnik lista, seveda ako mene in mojo družino popreje od bede konec ne vzame.

Da še Vam ne ostanem dolžan, pošiljam bbenem 2 Din za 2 lista, katera ste mi poslali po preteku plačane naročnine (do 30. 6. 22.) S spoštovanjem R. V., Celje.

Savez nabavljajških zadr. drž. službenika u Beogradu.

Upravni i Nadzorni Odbor ovoga Saveza držali su zajedničku sednicu 15. jula g. g.

Poslovni Odbor je podneo toj sednici izveštaj o preduzetim merama za priznanje prava i povlastica po uredbi-zakonu Savezu i Zadrugama. Iz toga izveštaja izlazi: 1. da je do 14. juna o. g. državna kasa naplatila kapital Saveza ukupnu sumu od 15.946.277-48 Dinara, a da je Savezu isplatila onoliko, ko-

liko je Savez nabavio robe i odobrio pozajmice Zadrugama. Ostatak se nalazi još u državnoj kasi; 2. da je Ministarstvo Finansija odlukom od 5. aprila g. g. Br. 2415. odredilo, da se Savez, kada kojoj Zadrugi treba koja državna zgrada za njene prostorije ili kancelarie, obrati Ministarstvu za svaki konkretni slučaj posebno. Stoga se preporučuje Zadrugama, da se obrate Savezu i tačno navedu, koje državne zgrade i zašto im služe, pa će Savez dalje posredovati, da se Zadrugi stavi na raspolaganje dotična zgrada ali prostorije u toj zgradi; 3. da je isto Ministarstvo aktom od 5. aprila o. g. Br. 2414. odredilo, da se Savez odnosno Zadruga neposredno ili preko Saveza prituže na Ministarstvo, ako bi koje državno nadležstvo tražilo, da Zadruga plaćuju takse u dopisivanju sa državnim i samoupravnim vlastima. Savetujemo Zadrugama, da se za svaki slučaj prituže Savezu, a preporučujemo im, da uvek na svim podnescima, koje podnose državnim ili samoupravnim vlastima upišu: »Oprošteno takse po čl. 77. Uredbe-zakona od 5. decembra 1920. »Službene Novine« od 30. decembra 1920. Br. 292.«; 4. da isto Ministarstvu nije još ništa rešilo po aktima Saveza, kojima je molio intervenciju kod Ministarstva Saobraćaja za minimalne stavove i besplatnu vožnju revizora Saveza, kao i kod Ministarstva Šuma i Rudnika za ugalj i drva po režijskim cenama; 5. tako isto nije Savez dobio rešenje na akt, kojim je tražio da se od Saveza i Zadruga ne traži naplata poreza na poslovni promet, jer su toga oprostili; 6. uzeto je na znanje, da su Zadruga oprostene taksa za obveznice i menice, koje izdaju Savezu za pokriće njihova duga kod Saveza; 7. tako isto je uzeto na znanje, da je zamoljeno Ministarstvu Finansija, da izradi i predloži dopune zakonu, kojim bi Savez i Zadruga bile oprostene uvozne carine i državne trošarine; 8. ujetu je na znanje, da je Rudarska Direkcija aktom od 11. aprila o. g. Br. 2754. aopštila Savezu rešenje Ministra Šuma i Rudnika od 20. novembra 1921. Br. 8264., kojim je priznato pravo Savezu i Zadrugama na ugalj iz državnih rudnika po režijskim cenama; 9. preduzeti koraci, da se prizna pravo na drva iz državnih šuma po režijskim cenama, ostali su bezuspešni, ma da je Savez uložio sav trud i nastojanje. Stoga je odlučeno, da Poslovni Odbor nastavi i dalje u tom pravcu i da isposluje priznanje toga prava; 10. tako isto uzeti su na znanje koraci, koje je Savez preduzeo, da se Savezu i Zadrugama prizna pravo na minimalne stavove za prevoz robe železnicama i ladjama. Svi ti koraci nisu doveli do uspeha, ma da je zamoljen i Ministar Finansija, da intervenira u tom pravcu. Zato je odlučeno: a) da dva člana Upravnog Odbora zatraže audijenciju kod Ministra Saobraćaja i Ministra Finansija i da traže to priznanje; b) ako ni to ne pomogne, Savez se ima žaliti Državnom Savetu, kada ovaj počne da radi.

Zadruga sa svoje strane treba, da obračunaju svu previše plaćenu vožninu, pa da od nadležnih železničkih Direkcija traže povratak tih suma. Ako dobiju negativno rešenje, neka podnesu tužbu nadležnim Upravnim Sudovima, te tako prisile železničke organe, da poštuju zakon. Ovo treba čim pre da učine sve Zadruga, a rezultate da saopšte Savezu.

Zatim je sednica uzela u pretres podneseni joj izveštaj o računskom stanju Saveza i taj dostavila Nadzornom Odboru da ga ispita.

Iza toga je Upravni Odbor posebno, a Nadzorni Odbor posebno nastavio rad.

Upravni Odbor je: 1. saslušao izveštaj Poslovnog Odbora o pitanjima, koja ovaj sam nije mogao da reši, pa je tada Upravni Odbor prihvatio ove odluke: a) ovlašćuje se Poslovni Odbor, da prema svojoj uvidjavnosti, a držeći se datih mu direktiva, konačno privede kraju pregovore o osnivanju posebnog udruženja za nabavu kolonijalne robe sa potrošačkim centralnim organizacijama u Sloveniji. U tu svrhu određeno je, da gg. dr. Bosek i Gj. Marić odmah otputuju u Ljubljano i nastave prekinute pregovore, pa o rezultatu izveste iduću sednicu Poslovnog Odbora; b) na upit Poslovnog Odbora, kako se ima tumačiti čl. 3. u Savezu čl. 57. Uredbe.

Upravni Odbor je dao mišljenje, da se u članstvo Saveza mogu primiti činovničke potrošačke zadruga, koje su snovane pre Uredbe i po zakonu o zadrugama, ako svoja pravila saobraze sa Uredbom, pa ma u dotičnom mestu već postojala i bila u članstvu Saveza Nabavljajška Zadruga, koja je osnovana iz Uredbe i po Uredbi. Tako sve predjašnje činovničke potrošačke zadruga, ako saobraze pravila Uredbi, mogu se primiti u članstvo Saveza, ma da je u Savez već stupila jedna Nabavljajška Zadruga, koja je osnovana iz Uredbe i po Uredbi; 3. Upravni Odbor je odobrio odluku Poslovnog odbora, da se održi zadrugi sastanak i našao, da je taj sastanak neophodno nužan i preko i hitno potreban. Stoga je odredio, da Poslovni Odbor čim pre sazove taj sastanak. Troškove sastanka snosi Savez i to: vožninu drugom klasom, pored toga dnevnicu od 80 Dinara dnevno, a za putovanje se ima računati po jedan dan za dolazak i povratak, ako izaslanik dolazi iz daljine do 300 km, a preko te daljine ima se računati po dva dana za dolazak i toliko za povratak svakom izaslaniku. Daljnje odluke po ovom predmetu ima da donese Poslovni Odbor, o čemu će na vreme biti obavestene sve Zadruga.

(Konec prihod.)

Kakšne skrbi ima višji šolski svet.

Neposredno po oni silno važni listini, ki prepoveduje, da bi učenci poklonili na Miklavževu svojemu učitelju kakega parkeljčka, je izšlo sledeče opozorilo:

»Ravnateljstvom vseh državnih srednjih šol in učiteljskih v Sloveniji.

Na neki ljubljanski srednji šoli se je pred kratkim primerilo, da je učitelj zaključil pouk, še predno je potekla učna ura. Učenci so bili v tem času skrajno nemirni, tako da je vladni funkcionar, ki je hotel prisostvovati pouku dotičnega učitelja, izprva menil, da v razredu učitelj sploh ni navzočen. Prizadeti učitelj se je s tem opravičeval, češ da je moral pouk prej završiti, da bi mogel še pravočasno priti na drugi zavod, kjer poučuje kot pomožni učitelj. — Ta primera daje višjemu šolskemu svetu povod, da vse v državni službi stoječe učitelje resno opozarja na njih učno dolžnost, zlasti da je vsak učitelj obvezan, določene ure točno in v polnem obsegu obavljati. Ta obveznost pa se nikakor ne sme kratiti vsled morebitne zaposlitve na kakem drugem zavodu. Učitelj se mora takoj po zvonjenju pojaviti v učni sobi in vršiti tam do konca ure pouk.

— Prav tako so učitelji dolžni, da točno vrše nadzorovanje na hodnikih po odredbah ravnateljstva. — Ravnateljstvu se naroča, da naj proti učitelju, ki bi v tem pogledu kršil svoje službene dolžnosti, uporabi svoje pravice v smislu §§ 95 in 97, I. odst. sl. pr.

Predsednik: dr. St. Beuk.

K temu bi pristavili samo sledeče:

Obžalujemo visoko čislana predsednika viš. šol. sv., da daje na kaj tako konfuzejnega svoj podpis. — Viš. šol. svet je sam kriv, če ne morejo biti ure celotne; zakaj pa sili, da morajo učitelji poučevati na raznih zavodih in odobri urnike, kjer si slede take ure neposredno? Absolutno ni videti, zakaj je bolje, če učitelj vleče še zadnjih pet minut ure, dasi je s snovjo gotov, a pride na drug zavod za toliko bolj pozno, kakor da se to zgodi na škodo prvega zavoda. Saj vendar učitelj ni kak duh, kakor je gori imenovani vladni funkcionar, ki zasleduje učiteljstvo in čaka pred vrati, da nastopi kakor deus ex machina. Gorenji ferman, razposlan na vse šole v Sloveniji, je malo pripomogel, da bi

povzdignil ugled »vladnih funkcionarjev« pri viš. šol. svetu. Pa kaj, saj ni prvič in upajmo ne zadnjič, ko so pokazali, kako umejo svoj poklic. Učiteljstvo jih željno pričakuje kot svetovalce in prijatelje, a oni hočejo biti samo biriči...

Nekdo, ki toplo želi, da se vladni funkcionarji šoli na korist izpremenijo.

Izpreminjevalni predlogi k načrtu novega zakona o civilnih državnih nameščencih.

(Dalje)

Čl. 169.:

Na kraju dodati:

»Suma novčanih globa u jednoj godini ne sme prelati jedno mesečno platu službenika.«

Kao 3. alineju dodati:

»No novčana kazna može uslediti samo onda, kad joj je predhodila pismena pretnja.«

Čl. 170.:

1. alineja neka glasi:

»Kazne za neurednost izriče osim disciplinske komisije i nadležni starešina ili starešina svakog višeg nadležstva. Ko se imade kod vlasti i kod ureda smatrati nadležnim starešinom određuje se naredbom.«

2. rečenica druge alineje neka glasi:

»Obrazložena odluka o kazni ima mu se saopštiti pismeno službenim putem.«

3. alineja neka glasi:

»Novčane se kazni sudežu ako treba, od prinadležnosti i upotrebljavaju se u dobrotvorne svrhe u korist službenika.«

4. alineja neka glasi:

»Kazna za neurednost ne beleži se u službenički list.«

Sve drugo ima da odpadne.

K čl. 171.:

Rok od 3 dana produljiti na 15 dana.

Kao 2. alineja neka se doda:

»Istotako može službenik protiv odluke o kazni za neurednost, koju izriče disciplinski sud, najkasnije u roku 15 dana podneti žalbu i to disciplinskom sudu II stepena.«

K čl. 172.:

Prva alineja neka glasi:

»Disciplinske kazne ove su:

1. Ukor.

2. Zaustava unapredjenja u viši stepen osnovne plate najviše do dve godine dana.

3., 4., 5. (dosadašnje tačke 2 do 4.)

6. Opuštanje iz službe.«

Sledeći tekst tačke 5. (sada 6) neka na ovom mestu odpadne.

Treća alineja neka glasi:

»Kazne iz tačke 1, 2 i 3 povleče zaustavljanje napredjivanja u višu radnu grupu, a kazna iz tačke 3 i napredovanje na viši stepen osnovne plate, a obadvoje najviše za tri godine. Dužinu vremena određuje disciplinski sud.«

Kao nova 5 i 6 alineja:

»Ako je službenik, koji se kazni opuštanjem iz službe u tom vremenu već bio stekao pravo na penziju, gubi to pravo. Ako pak postoje dokazi da je takav službenik siromašnog stanja i zaista potreban, može mu se iznimno presudom priznati doživotno ili za ograničeno vreme tekuć opskrbi doprinos u najvišoj meri polovine iznosa, koji bi mu pripadao kao normalna penzija, ako bi bio u isto vreme penzionisan.

Nevinim porodičnim članovima opuštenog službenika može se, kad postane presuda izvršna, priznati u presudi, ako bi imali u isto vreme za slučaj smrti opuštenog pravo do opskrbnih doprinosa u nazvišoj meri njihovih normalnih opskrbnih doprinosa i to počev od smrti opuštenog. A može se im priznati opskrbni doprinos čak od vremena, kad su se opuštenom obustavile prinadležnosti, ako nije bila upotrebljena odredba prilašnje alineje.«

K čl. 174.:

3. rečenica prve alineje neka glasi:

»Sudovi se obrazuju itd. ... i to tako, da se postavi za članove disciplinskog suda, odnosno zamenike, toliko redom po rangi najstarijih službenika, prvenstveno pravnika, dotične struke, u sedištu suda, koliko ih treba da se popuni propisani broj članova i zamenika.«

Ispred poslednje rečenice 1. alineje neka se unese:

»Između 5 članova odnosno njihovih zamenika pak mora da bude po jedan član kategorije I struke, kojoj pripada okrivljenik.

Isto važi za disciplinski sud II. stepena.«

K členu 176.:

Člen neka glasi:

»U slučaju da jedna struka u jednom mestu ne bude mogla obrazovati disciplinski sud ili pak da bi iz kakvog drugog uzroka bilo potrebno Državni Savet, na traženje nadležnog Ministra, određuje disciplinski sud druge struke iste struke no u drugom mestu, s tim da barem jedan član suda mora da bude iz struke u kojoj je službenik kome se sudi.

Čl. 182. neka glasi:

»Predsednik disciplinskog suda je najstariji po rangi sudija, odluka se donosi absolutnom većinom glasova. Kazna otpusta pak može se izričati samo onda, kad glasuju za nju svi članovi disciplinskog suda. Većanje je tajno; glasanje otpočinje po činu najmladij sudja.«

Čl. 183.:

Izraz »tužilac« neka se zameni s primernijim izrazom, može biti takvom, koji odgovara nekako izrazu »pravnik«.

Čl. 184.:

Prva alineja, 2. rečenica neka glasi:

»Branioči se mogu uzimati između državnih službenika, koji služuju u okrožju vlasti dotičnog disciplinskog suda ili pak između lica, koja su upisana u imeniku branioaca.

Kraj druge alineje neka se doda:

»Za obranu pak državni službenik ne sme da traži nikakve nagrade osim naknadu istinitih i potrebnih troškova.«

Čl. 185.:

Druga rečenica prve alineje neka glasi:

»Pored ovoga, optuženi ima pravo izuzeti dva sudijske, a da i ne kaže razloga za to.«

Čl. 186.:

Črtati reči »Državni Savet« i neka dotični pasus glasi:

»... prestup, nadležni ministar će odlučiti koji ... «

Čl. 187.:

Taj člen neka glasi:

»Starešina nadležstva, kod kojega je obrazovan disciplinski sud kad dozna za prestup podružnog službenika, izvršuje prethodno kratko izvidjenje i predaće ako je opravdana sumnja, da se radi o disciplinskom prestupku, službenim putem akta disciplinskom sudu.«

Druga alineja neka odpadne.

Čl. 188.:

2. alineja neka glasi:

»Kad odluči da se okrivljeni stavi pod disciplinsko postupanje, može narediti i disciplinsko isledjenje.

O poduzimanju disciplinskog postupka ili disciplinskog isledjenja treba da se okrivljeni službenik službenim putem izvesti.«

3. alineja:

»Kad odluči, da nema mesta stavljanju pod disciplinsko postupanje, bilo za to što nema dela ili za to što postoji delo, koje se kazni kao neurednost po čl. 169, izvesti o tome disciplinski sud službenika dotično izriče kaznu za neurednost ili pak akta vrati nadležnoj službenoj vlasti u nadležni postupak.«

4. alineja ostaje nepomenjena.

Čl. 189.:

3. alineja neka glasi:

»Do kraja krivičnog postupanja mora da se disciplinski postupak odložiti.«

Čl. 190. neka glasi:

»Redovni sudovi, kad protiv državnog službenika otpočnu postupanje zbog kakvog kaznenog dela, ili ga kazne, dužni su o tome izvesti nadležnog starešinu dotičnog službenika. Starešina će o tome izvestiti nadležni disciplinski sud radi daljeg postupanja.«

Čl. 192.:

Poslednja (5.) alineja neka glasi:

»Kad disciplinski islednik završi isledjenje, dostaviće sva akta disciplinarnome pravniku (tužiocu), koji stavlja svoje predloge te nakon toga dostavi sva akta disciplinskom sudu.«

Čl. 196.:

Prva rečenica neka glasi:

»Pretraz je usmen i javan za državne službenike dotične struke.«

Čl. 201.:

2. rečenica 2. alineja neka glasi:

»Ako se optuženi oslobodi ili se kazni samo s kaznom za neurednost, troškove postupka snosi država, u svima ostalim slučajevima pak odluči disciplinski sud dali i koliko troškova ima da naknadi okrivljeni. Troškove za branioaca po zvanju snosi najveć okrivljeni.«

Kao nov člen:

Čl. 201 a:

»Ako umre službenik prije izvršnosti pre-

sude ili ako mu bude uvažena ostavka na službu, valja obustaviti disciplinski postupak.«

Vestnik.

Suša preti naši blagajni v zadnjem času vedno opasnije. Skrajni čas je, da dobimo nekaj blagodejnega dežja v obliki plačila naročnine. Na tovariših naročnikih je, da tej suši odpomorejo s tem, da nam nemudoma poravnajo že davno zapadla naročnina. Položnice smo poslali prav vsem že koncem junija, a odzvalo se jih ni niti polovica. Mnogo jih dolguje naročnino za več mesecev tekočega, da, celo minolega leta. Danes smo ponovno vsem, ki nimajo plačane naročnine do 30. junija t. l., označili poleg naslova vsoto, ki je na dolgu do tega dne (t. l. do 30. junija t. l.). Prosimo jih uljudno, da to vpoštevajo in nam vsaj te zneske takoj poravnajo, dočim naj naročnino za tekoče četrtletje, če tega ne morejo takoj, poravnajo pozneje. Vemo, da vsak izmed nas težko pogreša vsak vinar, osobito oni, ki jih je zadelo maksimiranje, vendar moramo prositi, da vkljub temu store svojo dolžnost, ker s prazno blagajno ne moremo plačevati lista. — Uprava.

Izredni občni zbor društva državnih pisarniških uradnikov za Slovenijo se vrši na podlagi sklepa rednega občnega zbora z dne 26. marca t. l. dne 13. avgusta t. l. ob devetih v mestni posvetovalnici v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Odobritev pravil pogrebnega in podporne sklada ter sprememba pravil; 2. ustanovitev Saveza administrativnih činovnika kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Radi važnosti dnevnega reda se p. n. tovariši-člani vabijo, da se tega izrednega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Ako bi bil izredni občni zbor ob določenem uri sklepčen, se vrši v smislu § 19., odstavek 2. društvenih pravil pol ure pozneje drugi izredni občni zbor s istim dnevnim redom in je sklepčen ne glede na število navzočih ali zastopanih zborovalcev. — Predsedstvo.

Samopomoč, gospodarska zadruga javnih nameščencev in upokojencev v Kamniku je prešla v likvidacijo. Likvidatorij so sedanjí člani načelstva. Upniki se vabijo, da se zgledajo pri načelstvu vsaj do 1. septembra 1922. Načelstvo.

Krona — krajcar? Iz Omišlja pišejo: Z ozirom na članek »Krona — krajcar — ali je res?« v vašem listu »Naš Glas« od 20. julija t. l. št. 29, stran 3. prosim, cenjeno uredništvo, da izvoli gosp. piscu omenjenega članka nasvetovati, naj se o svoji trditvi dobro prepriča, naj pride v hrvatsko Primorje, posebno na otok Krki. Tu bo videl in se stvarno prepričal, da krona sploh ne vredi nič več. — a v nekaterih predmetih domačega proizvoda še dinar za krajcar komaj vredi. — Po tako mislečih gospodih ni čudno, da se državnim nameščencem njihove pripadnosti, odnosno prejemke v gornjem smislu urejuje, nakazuje — in maksimira.

Opozorilo. G. Josip Šorn, slikar in pleskar v Ljubljani, Poljanski nasip 48, se toplo priporoča za izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del, ki jih izvršuje solidno in poceni. Razun tega daje državnim nameščencem 100stotni popust in se zadovoljuje tudi z odplačilom v obrokih. Za naročilo zadostuje dopisnica. Gospod Šorn je vreden in soliden obrtnik, ki ga O. Z. svojim članom najtopleje priporoča.

Razširjajte „Naš Glas“!

Krojaštvo Fran Iglič Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.

zdelovanje oblek za gospoda, otroke in uniforme.
Za dame po najnovjšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —

M. Mihelič

LJUBLJANA, Selenburgova ulica.

Specialna trgovina ščetarskih izdelkov
Parfumerija in galanterija.
Edina zaloga jugoslovanskih igralnih kart.